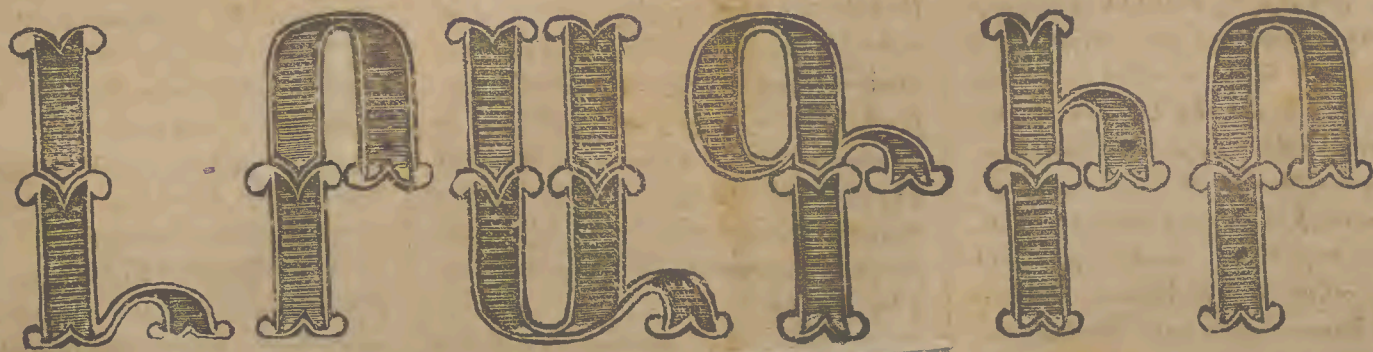

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Նոր տարին նոր փոփոխութիւն մը յառաջ չը բերաւ Եւրոպայի ընդհանուր արդի քաղաքական կացութեանը մէջ, որ ինչ էր ապակից յառաջ՝ նոյնը կը մնայ դարձեալ:

Տաճկաստանի հիւսիսային ծայրը ապստամբական շարժումը տակաւին կը շարունակէ, որոյ խնդրովը կ'ըբաղին եւրոպական տէրութիւններէն ու մանք, իսկ ամենքն ալ զինուորական պատրաստութիւններով կը պատաղին:

Իրաց այս վիճակը մօտալուտ և ընդհանուր չլիարժան ու խառնակութեան երկիւղ մը կ'ազդէ ամեն ուրեք, ուր իւրաքանչիւր ոք կարի՛ իսկ անձկութեամբ ու կասկածանք կը հարցնէ իւրովի թէ քաղաքական ինչ նոր դէպք կամ փոփոխութիւն մը կայ:

Այս առ հասարակ տեսնուած հարցման առայժմ սա՛ պատասխանը միայն կրնայ տրուիլ թէ նոր դէպք մը չըկայ, սակայն սա՛ ստոյգ է իրապէս թէ Եւրոպա փոքր ջրային երբէք հանգիստ չէ, այն օրէն ի վեր, յորում 1815 էն՝ հաստատուած հաւասարակշռութիւնը կորոյս և Եւրոպայի ծանրականութեան կեդրոնը (սանթրը տը կրավիթէ) տեղէն խախտեցաւ:

Իրաց կացութեան սոյն խանգարմանէն ի վեր է, որոյ առաջին քայլը 66ի Սատովայի մէջ առնուեցաւ, որ Եւրոպա տակաւին իւր բնական հաւասարակշռութիւնը գտած չ'ըլլալով, միշտ յուզման ու տատանման մէջ է և պիտի շարունակէ ըլլալ, մինչև որ գտնէ զայդ վերջապէս. և որ առաւել զգալի և յայտնի կերպարանք մը կ'առնու իւր այս տատանումը, երբ առ այդ նպաստող քաղաքական ինչ ինչ դէպքեր զուգադէպ ունենայ իրեն:

Եւրոպայի այս անորոշ վիճակը, յորում բոլոր մեծ տէրութիւնք իրենց անմիջական մասն ունին, ընդ երկար չը կրնար տեսել, այլ վաղ կամ անագան իւր լուծումն անպատճառ պիտի ունենայ, որ ժամանակի խնդիր մ'է միայն, և կարի՛ իսկ դժուարին է հաւատալ թէ այդ լուծումը խաղաղական միջոցներով կարենայ ձեռք բերուիլ, որ հրաշք հա-

մարուելու չափ սքանչելիք մը նկատել արժան է:

Այս պայմաններուն մէջ Եւրոպայի ժողովուրդներն ալ հարկաւ դորա հետեւանքն եղող աղետից և նեղութեանցը պիտի մատնուին, առ որս այժմէն պէտք են զիրենք պատրաստել յանկարծակիի չըգալու համար, և ըբ բան մ'ալ կարող չեն ընել եթէ այդ դէպքերն նախատեսմանուած են կատարուիլ:

Մինակ ժողովրդեան մէկ յոյս մը կը մնայ միթմարուելու, հաւատալով թէ, ինչպէս երկու հակառակ ծայրերն իրարու կը մօտենան, նոյնպէս ալ չարեաց և աղետից ծայրայեղ ատիճանէն կ'սխիլ բարեաց ու անորոշութեան թուականը զորում հասնելու համար ալ համբերատարութիւնն է նախնական և գլխաւոր պայմանը:

Կայսերական վերջին բարենորոգմանց Հրովարտական եւրոպական այլ և այլ ազգաց մէջ յառաջ բերած տպաւորութեանը նկատմամբ, մեր անցեալ մէկ քանի թերթերուն միջոցաւ փոքր ի շատէ տեղեկութիւն մը տուած ըլլալով, այս անգամ ալ ինչչեայէն մայրաքաղաքիս թերթերէն միոյն ուղղեալ թղթակցութեան մը հետեւեալ կարեւոր մասերը քաղել հարկ կը համարիմք, որք մեծ մասամբ երկրին բարեօքմանը համար մեր այս առթիւ ըսածներուն և յայտնած կարծեաց ճշգրտութիւնը հաստատուել կը նպաստեն, և ցոյց կուտան թէ ինչ որ մենք կը խորհիմք, մի և նոյն մտածումն ու դադարիարը ունին նաև Հունգարացիք, որք Եւրոպայի կեդրոնը արեւելեան միակ ազգը կը համարուին:

Յիշեալ նամակը, Ֆէրմանին հոն հասնիլը ծանուցանելով, վիեննայի լրագրաց մեծ մասին՝ յիշեալ Հրովարտական հրատարակութեանէն զգացած դժգոհութիւնն յայտնելն յետոյ, կը յաւելու բնիլ թէ, ինչ որ ալ ըլլայ՝ սա՛ անուրանալի է թէ վեհ. Սուլթանը այս գործոյն մէջ բարի կամեցողութիւն մը ցոյց տուած է բոլոր իւր հպատակացը օգտին համար, որոց երջանկութեանն ու բարօրութեանը կը փափաքի:

Դժբաղդաբար արեւելեան ազգե-

րը իրենց գործելու չափն ու սահմանը չեն գիտեր կամ չեն ճանչեր, որն որ մեծ գոգարութիւն մըն է, կայսերական Ֆէրմանին լաւ ու բարեյաջող արդիւնք մը յառաջ բերելու համար: Ինչպէս երբեմն Գաղղիոյ մէջ Պուրպոնեանք ընկճեցան, իրենց յոյսը երկրէն դուրս օտար բանակաց վրայ դրած ըլլալուն համար, ինչպէս Բուսիոյ նախնի պահպանողականք միշտ վրայ կուտային Ռուսաց Նիկողայոս կայսեր ապաւինած ըլլալուն համար, ինչպէս նաև Իրլանտացիք Ամերիկացի Ֆէնիեաններուն և Գաղղիոյ վրայ դրած ըլլալով յոյսերնին, նոյնը ընելու վրայ են նաև Տաճկաստանի հաւատալի առեւելեան տալ և այլ ազգերն ալ օտարաց հետ, որմէ անխուսափելի կերպով իրենց կորուստը յառաջ բերած պիտի ըլլան:

Իսկ Հունգարիա բնաւ չը փափաքիր որ Հերսէքն ու Պոսնիան իւր երկրին հետը միացնէ, նա արդէն բաւական գործ ունի իւր Սլավ ժողովրդոցը հետ, որք իրեն շարունակ նեղութիւն պատճառելէն զատ ուրիշ օգուտ մը չ'ունին: Գալով Հերսէքի և Պոսնիոյ ապստամբաց, մարդ չը կայ չը գիացող որ եթէ ատոնք դադարաբար պաշտպանութիւն գրտած չըլլային, օսմանեան զօրքերն շատոնց զսպեր ու հնազանդութեան բերեր էին զանոնք:

Հունգարիա, ինչպէս նաև ամեն անկեղծ և ուղիղ ազգ, կը փափաքի որ ապստամբք թշնամութիւննին դադարեցնեն Օսմանեան կառավարութեան դէմ, և չը խաբուին խորամանկ ու նենգամիտ խոստմանց, զորս ընդունելը բնաւ չը պիտի կատարեն, և ասի այսպէս պէտք է գիտնան:

Իսկ կայսերական կառավարութիւնն ալ պէտք է որ սոյն երկրին վարչութեանը գլուխը կրէ՛ւ և պրէ՛ւ մարդիկ դնէ, որք ամեն բանէ առաջ՝ հասարակաց կրթութիւնը, ընտանեաց կեցութիւնը և հանրական իրաւանց նուիրական պարտականութիւններն կանոնաւորելու ըզբաղին:

Այս կերպով միայն Օսմ. կայսրութեան ամբողջութիւնը իրականութիւն մը կ'ստանայ, և երկարատե խաղաղութիւն մ'ապահովուած կըլլայ, որու այնքան պէտք ունի Եւրոպայ:

Քաղաքականութիւնն ըլլալով Եւրոպայն զբաղեցնող ամենէն գլխաւոր և կարևոր խնդիրը, սա բոլոր միւս շահերը իրեն հետ միացնելու վրայ է: Եւ Արևելքի մէջ է մանաւանդ ուր մարդկային ազգը բարեօրոշման ու բարեխառնութեան մեծ պէտք ունի: Հունգարացիք լաւ կը ճանչեն Արևելքը, ուր երկար ատեն բնակած են, և ահա ասոր համար երկիւղ կ'զգան նորա ապագային համար: Ինչ որ տեսած են ու զգացած, ասոնց մէկ զգրակացնեն թէ հոն շատ բան կուզէ ընելու, ուր բան մը, և բացարձակապէս բան մ'ալ պատրաստուած չէ: Ուր որ դիպի մարդ՝ արդեւքէն ու դժուարութենէն դատ ուրիշ բան չը գտնեն, հազիւ շատ քիչ անգամ բարի կամեցողութիւն և յօժարութիւն մը կը տեսնուի:

Պէտք է ըսել սակայն, որովհետեւ շատ ճշմարիտ և ստոյգ է թէ, Վեհ. Սուլթանն ինքն անգամ, իւր բոլոր բարեսրտութեանն հակառակ, դարձեալ չը գիտեր բնաւ իւր կայսերական Հրովարտական խոստացած ու հրամայած բարենորոգմանց դէմ կեցած արգելքներն ու դժուարութիւններն, թէ յաջող արդիւնքներ ձեռք ձգելու համար, հուժկու և զօրաւոր բազուկներ, մեծ հանճարներ և մեծ յօժարութիւն պէտք է:

Նոյն իսկ Հունգարիոյ մէջ ալ գործերն թէպէտ շատ տեղի կը թողուն ըզձալու, սակայն հոն խորհել ու մշտածել դիտող գլուխներ կան, ընդ որս և ազգային խորհրդարան մը, որն որ նշանաւոր, կը թեալ և ուսուցող տոնակարգէ զը բազմապէս, կառավարութիւն ու առաջնորդութիւն անկեղծ և օրինաւոր պաշտօնէութեան մը ձեռք, որ իւր գլուխը՝ երկրին իրաւունքներն յարգել տալու կարողութիւն ունեցող Պ. Թիսծայի պէս գահերէց մ'ունի:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կիմանամք թէ Էրզնկայի մէջ ազգային յուզման վախճան մը տալու համար, Ս. պատրիարքը հեռագիր ուղղեր է յիշեալ քաղաքի Միւթէսարըքիին, որ առաջնորդին հակառակողները և կամ ամբաստանողը որոնք որ են՝ երեսն մայրաքաղաքս դան առաջնորդին դէմ դատուելու համար: Բաց ասկից ծանուցեր է նաև կառավարչին, թէ մինչև որ առաջնորդը դատաստանաւ իւր պաշտօնէն չը հրաժարեցուցուի, Պատրիարքարանը զինքն ՚ի պաշտօնէ առաջնորդ կը ճանչէ, ուստի և եկեղեցեաց մէջ նորա անուան յիշատակութիւնն արգիլելը և կամ իւր պաշտօնին դէմ անվայել և անարգական վախճանքներն զայդ գործողներուն վրայ ծանր պատասխանատուութիւն կը հրաւիրեն:

Ամեն. Ս. Պատրիարքը շաքաթ առաւօտ Մեծ Եպարդոսին ապարանքը երթալով տեսակցութիւն մ'ըրաւ:

Տփլիսու Մեղու Հայաստանի թերթը, գաղղիական Մօնտ լրագ-

րէն առնելով կըսէ թէ Սանտարճեան Ստեփան եպիսկոպոսն և Պ. Յ. Հովուեան, որք էջմիածնայ վանքէն արտաքսուելով, ասկից ալ Հռովմ փախած էին, այս անգամ նոյմ. 9/21 ին Բրօքսկանտայի գլխաւոր Թրանքի կարգինալին ներկայանալով, իրենց մայրենի Հայաստանեայց եկեղեցին թողեր, պապական եկեղեցւոյն սրդեգրեր են:

Ասոնց այս կրօնափոխութեան դէպքը սա՛ կը հաստատէ թէ իրենք ալ հասկցեր ու ճանչցեր են որ այս աստիճան անառակութեան ու անըզգամութեան չափն անցնող մարդիկ չեն կրնար այլ ևս Հայոց և Հայկական եկեղեցւոյն մէջ ապրիլ:

ԹԱՏՐՈՆ

ԲԱՐԵԿԱՍ ՄԱՆԿԱՆՑ

Սոյն անուամբ տղայոց համար պատկերազարդ կիսամետալ քառածալ թերթ մը հրատարակիլ սկսած է ներկայ յունվ. 1 էն Թատրոն զաւեշտական թերթին խմբագրութեանը կողմանէ, որն որ տղայոց հասկացողութեանը գիւրամատչելի և նոցա մտաւոր ու բարոյական վիճակը հրահանգելու յատուկ նիւթոց ընտրութեամբն ու ազնուութեամբն մանկանց համար իբր կարևոր պէտք մը համարուելով, հարկ կը դատեմք հրաւիրել տղայոց ծնողքն ու պաշտպաններն, որ միանգամ յիշեալ թերթին առաջին թիւը առնելով կարդան, և պարունակութեամբը թերթին արժէքը իրենք գնահատեն:

Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 1 արծաթ մէճիտ:

ՀՆՈԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Բարիդ 14 յունվ.

Գաղղիոյ հարաւային կողմի հաղորդակցութեան ճանբաներն ձիւնէն գոցուած են: Միջերկրականի վրայ մեծ փոթորիկ կայ:

Պ. Լէոն Սէյ վերստին դանձուց պաշտօնէութիւնն ստանձնեց:

Գործաւորաց արգելուեցաւ Եսէրազուտի անգամոց ընտրելիներ պատրաստելու համար դումարումներ ընել:

Վիէննա 14 յունվ.

Խաղաղութեան պահպանութեան համար օտար երկիրներէն հասած լուրերն յաջող են:

Բախուզա 14 յունվ.

Զրոյց մը կայ հոս թէ, ապստամբաց գլխաւորներուն մէջ տիրած անհամաձայնութեան պատճառաւ, Լիուպիպրաթիլ ապստամբապետը թողնով մեկնեւ է Հերսեքէն:

Ս. Բէթէրպուրկ 14 յունվ.

Լեւգիլք կը հաւաստեն թէ Կ. Պօլսոյ մէջ Աւստրիոյ և Ռուսիոյ դեսպանաց մէջ կատարեալ համաձայնութիւն մը կը տիրէ, որոց համամիտ կը գտնուի եղբր նաև Գերմանիոյ դեսպանն ալ:

Անցեալ օր Լոնտրայի Սթանտարտ լրագրէն առնելով քաջուած հեռա-

գիր մը կը ծանուցանէր թէ, Խօիվը չէ ընդուներ Եգիպտոսի մէջ անգղիացիներէ բաղկացեալ «Էնփիլայի» մը հաստատութեանը համար Պ. Քէյլիլըրաժ առաջարկութիւնը:

Պ. Քէյլիլ ստանձնած պաշտօնին նկատմամբ հետեւեալ տեղեկութիւնը տալ հարկ կը համարիմք:

Պ. Սթիֆըն Քէյլիլ, որոյ ուղղութիւնն ու մեծամեծ ձիրքերն հանրածանօթ եղած են Անգղիոյ մէջ, նոյն իսկ Խօիվի խնդրանացը վրայ Եգիպտոս զրկուած էր Բրիտանական կառավարութեան կողմանէ:

Վասն զի Խօիվը տեսնելով որ իւր երկրին արժէթղթերն ալ ժամանակէ մ'ի վեր է ապօրինաւոր շահագիտութեանց առարկայ եղած է, իւր գանձային վիճակին վրայօքը այլ և այլ կեղծ և սուտ զրոյցներ տարածուելով, կորույէ այդ ապօրէն և փրատակար շահագիտութեանց վախճան մը տալ, նորանոր հնարքներու և միջոցներու առիթ չը թողնով, որու հասնելու ամենէն յաջող միջոցն էր իւր գանձային կացութեանը նկատմամբ ելած զրոյցներուն անհիմն ըլլալը հաստատել և իւր վերջին տարւոյն հաշուեկշիւին հասութից և ծախուց մասերը կազմող տարերքներուն ճշմարիտ ըլլալը երևան հանել, գորաքնութիւնը հասարակաց կատարեալ փտահոլութիւնը վայելող և առ այդ հմուտ անձանց յանձնելով:

Այս նպատակաւ Խօիվը քանի մը ձեռնհաս անձինք խնդրած էր Անգղիոյ կառավարութեանէն, իւր գանձային կացութիւնը քննելով և ստուգելով, ճշմարիտ և իրական վիճակը ցոյց տալու, որոյ համար ալ յատկապէս Պ. Քէյլիլ ընտրուած էր իւր մէկ քանի ընկերակցացը հետ, իւր կառավարութեան կողմանէ, և սոյն պաշտօնով Եգիպտոս զրկուած:

Տարակոյս չը կայ թէ յիշեալ անձինքն այժմ վերոյիշեալ քննութեամբ ընդ զբաղած են, որոյ արդիւնքն յաջողութեամբ ՚ի գլուխ հանելու համար այլ և այլ առաջարկութիւններ ընելու վրայ կը գտնուին, որոց մին է այս անգամ անգղիացիներէ բաղկացեալ միայուն «Էնփիլայի» մը հաստատութեան վերաբերեալ առաջարկութիւնը անշուշտ, գանձային գործողութեանցը վրայ հսկելու համար, զոր մերժելով չէ՛ ընդունած Խօիվը:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շքօտրայէն հասած հեռագիր մը կըսէ թէ Բեուֆ փաշայ 6 ամսուան պաշարով պարենաւորեր է Նիքսիքիի և Տուքայի ամրոցներն:

— Տաճիկ թերթի մը ըսածին նախելով ծովային և պատերազմական գործոց պաշտօնէութիւններն միացնելու գիտաւորութիւն մը կայ եղբր:

— Էտրնէէն կը գրեն թէ վերջին ցրտերուն վրայ Մէրիճ և Թունճա գետերն սառեր են:

— Սերվիա 40 միլիոն հրացանի փամփուշտ ապուրեր է Բրակայի գործարաններէն մէկուն, մէկ տարուան մէջ ամբողջը յանձնելու պայմանաւ, հազար հատը 25 ֆիորին գնով, բայց գործարանը չէ ընդուներ:

— Տարեւոր Յոյն մը առջի օրն ա-
նօթու թեւէն ցրտէն Ղալաթիա Արապ
ճամբիսի բակը մեռած գտնուեցաւ :

— Շարաթ գիշեր քանի մը չա-
րագործք Պէշիքթաշ Տէրէ—իչի թա-
ղը կրակի տալ կը փորձեն , բայց չեն
յաջողիր :

— Գարատաղի Նիքոյա իշխանը
նամակ մը դրելով Կօրչաքօֆ իշխանին,
իմացնելու համար իրեն որ եթէ տա-
կաւին սպասողական դիրքի մը մէջ ,
վիճակը վտանգաւոր կըլլայ , Ռուսաց
կայսրը պատասխան տալով կը պատ-
ւիրէ որ հանգարա գիրքը չըլլայ որ
թողու :

— Լրագրաց էջերն քարի օրէ 'ի
վեր շարունակ գողութեան և յա-
փըշտակութեան դէպքերով լեւալու
վրայ են , որոց վրայ պէտք է յաւե-
լուլ նաև հետեւեալներն ալ :

Անցեալ շաբթու մէջ գիշեր մը
Բերայ Լեհաց փողոցը ատամնաբոյժ
Տօքթէօր Աղաբեկեան էֆ. ին տունը
գող մտնելով , սրահին բոլոր կահկա-
րասիքը կառնուն կը տանին , զոր
բնաւ մարդ չիմանար , այլ հետեւ-
եալ առաւօտուն կը տեսնուի թէ
տնէն բաւական բան պակսեր է :

Յափշտակութեան յանդուգն
փորձ մ'ալ վէնէտիկ փողոցը տեղի
կունենայ , ուր մարդուն մէկը յան-
կարծ կնոջ մը վրայ գիծելով , — Ի՞նչ
ըսել է , կը գոչէ , այդքան սուղ ու
թանկադին օդեր դնել ականջդ , մինչ
ես անօթութենէ կը մեռնիմ — , և
զայս ըսելով կերկնցնէ ձեռքերն և
կնոջ ականջէն օդերն յափշտակելն
ու աներեւոյթ ըլլալը մէկ կընէ :

Ուրբաթ օր ալ Գարձեալ կին մը
Բերայի թաղապետական պաշտօնա-
տունէն քիչ հեռի փողոցէն երթալու
ատեն , յանդուգն չարագործին մէկը
կնոջը վրայ կը յարձակի , և մէջքի գօ-
տիէն կախած կաշիէ շաւառ յափշտա-
կելուն պէս կը փախչի , որուն մէջ հան-
գանակութեան մը ցուցակը , 2 մէծի-
տիէ քանի մը նամակ , և 5 օսկի ալ
վճարագիր (չէք) մը կը գտնուէր :

Այս ընթացքն եթէ այսպէս քիչ
մ'ալ տեւելու ըլլայ , գիշերային գո-
ղութիւններն յայտնի համարձակ ցե-
րեկ ժամանակ ճանքաներու վրայ ա-
ւաղակութեանց ու ասպատակու-
թեանց փոխուի : Ասկէց դիւրին է մա-
կաբերել Պօլսոյ կենաց և ընչից մին-
չեւ որ աստիճան ապահովութիւն մը
կենայլ :

— Այս գիշեր ժամը 2 ին միջոց-
ները Լաւկա Չմիւրալիսի կայարանին
մօտ հրդեհ մը պառահելով , վեց
չէնք հրոյ ճարակ եղան :

Արաբական վէպերն , որոց շատը
հետաքրքրական դէպքերով ու պա-
րագայներով խառն են , շատ անգամ
խորին բարոյականութիւն մ'ալ կը
պարունակեն : Ասոնցմէ է նաև հե-
տեւեալ հետաքրքրական վէպը , որ
գեռ վերջերս ձեռագիր արաբական
օրինակէ մը քաղուած լինելով , մեք
ևս մաս առ մաս մեր ընթերցողաց
կուղեմք հաղորդել :

ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՎԷՊ

ԵՐԵՎ ՈՒՊԱՏՈՂՔ

Նինուէացի մը , արուեստիւ դա-
նակ շինող , երեք զաւակ ունէր , ա-

րոց երեքին ալ մի և նոյն ուսը կուղ-
մի և նոյն աչքը կոյր , և մի և նոյն ոտ-
քը կաղ լինելով , գէմքերնին և մար-
միններուն ձեւն ալ ա՛յնքան ճշդիւ
նման էին իրարու , որ անկարելի էր
զանոնք մէկը միւսէն զանազանել :

Այս կերպարանքով շինուած և
ստեղծուած երեք մահմետական ,
անկարելի բան էր որ արկածի մը են-
թակայ չ'ըլլային : Ահաւասիկ ասոնց
ալ պատահած դէպքը :

Այս երեք ճաշմանդաճներն ալ
քաղաքին տղայոցը ծաղու առարկայ
եղած էին , որոնք ամեն անգամ այդ-
մարդոցը աշխատած խանութին շառ-
ջեւէն անցնելու ատեննին , անպատ-
ճառ պիտի ծաղրէին զիրենք :

Օր մ'այդ անգամ տղոց մէկը ,
իւր ծաղրանաց չափն անցընելով ,
սապատողած անդրանիկ եղբօր համ-
բերութիւնը կը հատնի , ուստի դա-
նակ մը յափշտակելուն պէս , զինքը
ծաղող տղուն ետեւէն վաղելով զանի
ծանրապէս կը վիրաւորէ , և նորէն
փախչելով կը դառնայ խանութը կը
նստի :

Վիրաւորեալ տղան քաղաքին նը-
շանաւոր մէկուն զաւակն ըլլալով ,
այս գործը մեծ աղմուկ կը հանէ ,
գործը դատաւորին ականջը կը հաս-
նի , որն որ իւր ոստիկանութեան
մարդոցը հետ կենէ երեք սապա-
տողներուն խանութը կուգայ :

— Ո՞վ էր ձեր մէջէն այս տղուն
զարնողը , կը հարցնէ :

— Ես չէի , կը պատասխանէ ա-
ռաջինը , իսկ միւս երկու եղբայրնե-
րէս ո՛րն ըլլալը ըսելու համար , ա-
սոնք ալ այնքան իրարու կը նմանին ,
որ ես անգամ չեմ գիտեր թէ ա-
սոնցմէ ո՞վ էր տղուն զարնողը :

Երկրորդն ալ միևնոյն պատաս-
խանը կուտայ :

(Շարունակելի)

Ա Ձ Դ

Հարկ կը համարուի ծանուցանել որ խմբագ-
րութեանս ուղղեալ թերթ , նամակ կամ գրու-
թիւնը պէտք է այսուհետեւ դրկել մեր հասցէիւր
Պօլս Գիւրքճիւ խան Գալաֆեան տպարանը :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Բշ. 5 յունի.

Յունի. 15 Լոնտրա (անկտրօն)	19 ³ / ₄
Բարիդ (կտրօնով)	21.80
Պօրսայէն առաջ	—
Պօրսան բացուեցաւ	24.08
Յած գին	24.03
Բարձր գին	24.08
Ժամ 5	24.06
Բում. Երկաթուղի	53

Ե Է Ն Ի 2 ԷՐ Ի Ք

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ

ԹԱՐԳԱՐԱՆԱԼ

Ի ՈՍԵՆԵ

Օսմանեան պատմութեան ներ-
կայ դարու քաղաքական մասին ա-
մենէն նշանաւոր ու հետաքրքրական
էջերը լեցնող Եէնիէրեայ սոսկալի
սովորութիւնները , արարքն ու ջըն-

ջումը պատմական վիպասանութեան
մը հեշտ և դրօսեցուցիչ կերպարան-
քին տակ ազդու և գեղեցիկ կեր-
պով մը նկարագրող յունականէ
թարգմանեալ երկհատոր սոյն ընտիր
գործը՝ ընթերցման արժանի աշխա-
տութիւն մ'է , մանաւանդ անոր հա-
մար որ հեղինակն ակնառան փկայ
մ'եղած է ինքն անձամբ սոյն դէպ-
քերուն , և երկրորդ որ պատմու-
թեան մէջ յիշուած երեւելի անձանց
և տեղեաց անուններն ամենամեծ
մասամբ և գլխաւորաբար տեղւոյս
ժողովրդեանը խիստ ծանօթ են ,
որք առաւել ևս հաճելի կ'ընծային
սոյն հետաքրքրական վէպին ընթեր-
ցումը :

Վաճառման կեդրոնատեղին է
Ղալաթիա Օսմ. Պանքային Գէմը Ս.
Միքայէլեան էֆ.ի տպարանը , կը
գտնուի նաև մայրաքաղաքիս բոլոր
գրավաճառաց քով :

ԱՌՏԵՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊԵՏՍ ՀԱՅԱՋԳԻ ՏԻԿՆԱՆՑ

Այս գրքովը Արմաշու վանուց
տպարանէն 'ի լոյս կ'ընծայի պարզաշ-
խարհիկ լեզուաւ . որ տնական տըն-
տեսութեան գեղեցիկ և ընտիր խը-
րատներ կը պարունակէ : Խիստ օգ-
տակար է մեր Հայագրի Մայրերու ,
որոնք տան մը ներքին կառավարու-
թեան գլուխն ըլլալու պաշտօնն ու-
նին : Կիները այս գրքովով պիտի
սովորին՝ թէ ժԱՄԱՆԱԿԸ , ԽԵԼՔ ԼՔ
ԴՐԱՄՆ Ի՞նչպէս գործածելու են ,
թէ շաղթութիւնն ո՛րչափ փառաւոր
և տնաւէր՝ իսկ չափաւոր խնայու-
թիւնն ո՛րքան շահաւոր և տնայէն է :
Ժամանակիս նորասիրութեանց պատ-
ճառաւ տագնապեալ ընտանեաց հայր
եղբայրներն՝ եթէ մէկ մէկ օրինակ նը-
ուիրեն իրենց տիկնանց , ապահով
թո՛ղ ըլլան որ քիչ ատենէն արդիւն-
քը պիտի վայելեն :

Կը գտնուի 'ի Կ. Պօլս Գալաֆե-
ան գրատուն :

Գին 4 զուրուշ :

ՆՈՒԱԳ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

ԹԵՐԹ ԿԻՍԱՄՍԵԱՆ :

Բիանօրի և ուրիշ նուագարանաց
համար պատրաստեալ արեւելեան ե-
ղանակաց :

ՏԷՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԶ

Նիկողոս և Յակոբ Ս. Թաշձեան

Դասատուք նուագարանաց Արե-
ւելեան և Ենրոպական եղանակաց .
Գին բաժանորդագրութեան առ-
բեկան 80 զրշ .

Գին բաժանորդագրութեան վե-
ցամեայ 45 զրշ .

Գին իւրաքանչիւր թերթի 1/4 մէծ .

Ստորագրութեան տեղերն են
Նուրի Օսմանիէ ճատտէն Գաբալը
Ֆուրունին կարգը թիւ 41 Նուագ-
Օսմանեանի գրասենեակը և Գալաֆե-
անի ու Ֆրէնկեանի գրատունները ,
ուր ձեռքէ ալ կը ծախուին , ինչ-
պէս նաեւ կամրջի գլխու պարա-
գան :

ՈՒՍՈՒՄՆ

ՀԱՄԱՐԱՐՐԱՌ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ

ՏԵՆԱՌՆ ՄԵՐՈՅ

Ի Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԷ

ՎԱՐՃԱՊԵՏԵԱՆ

ՊԱՏՐԻԱՐԻԷ ՀԱՅՈՑ ԿՆՊՈԼՍՈՑ

Սոյն ընտիր գործն, որ է չորից Աւետարանչաց համաձայնութիւնն ու անոնց բացատրութիւններն, աշխարհիկ լեզուաւ տուած, կը նուիրէ Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ զաւակաց Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս Ս. Արք. եպիսկոպոսն վարժապետեան, արդի Պատրիարքն Կ. Պօլսոյ գրաբար մայրենի լեզուն պատճառ բռնելով Ս. Աւետարանին կենարար վարդապետութեանց լոյսը վայելելու շնորհէն զուրկ մնալ կարծուած ազգայնոց համար առաջին կարգի օգտակար այս գործը, որ թէ Ս. Աւետարանի աշխարհաբար թարգմանութիւնն ու թէ անոր ողջամիտ մեկնութիւնն միանգամայն իւր մէջը կը պարունակէ կրնայ չհաւատ ըլլալ ամեն կարգի ազգայնոց, քահանայից և ժողովրդոց, զոր եթէ ուսանելու աշխատութեանէն չը խուսափին՝ մոլորամիտ ազանդաւորած բարբառմանցը տեղի չեն տար իւրեանց մտքերը պղտորելու:

Եկեղեցւոյ հայրապետի մը վայելուչ սոյն հեղինակութիւնն զՍրբազան Պատրիարք հայրն արդեամբ իւր անուանակից հայրապետաց կարգին կարժանացնէ, որովհետեւ թէ բանիւ թէ գրով և թէ գործով Աստուծոյ եկեղեցւոյն շինութեան գործին աշխատած ըլլալու վկայութիւնն առած և երանելի հայրապետի տիտղոսն իրաւամբ կը ժառանգէ:

Սոյն հեղինակութիւնն Արմաշու վանուց տպարանէն ի լոյս կընծայի ութածալ միջակ դիրքով և կը բաղկանայ 764 երեսէ մաքուր թղթի վրայ տպագրեալ:

Վաճառման կեդրոնատեղին է ի Կ. Պօլիս Գալաֆեան գրատունը:

Գին մէկ արծաթ մէճիս:

Գործին ստուարութեան հետ բաղդատելով գինը՝ խիստ աժան և գոյացեալ արգիւնքն ալ ըստ որոշման Սրբազան Հեղինակին պիտի գործածուի յօգուտնոյն վանայ վարժարանին շինութեանը:

ՏՕԲԹԷՕՐ Մ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Իր բնակութիւնը հաստատած է Ղալաթիա Հայոց եկեղեցւոյ փողոց թիւ 12 տունը, ուր պատրաստ է ամեն ոք մինչև կէսօր հիւանդ ընդունիլ և երեքշաբթի օրերն ձրի դարձմանը:

ՀՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ

Ի ՎԵՐՈՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀԵՐԱՆՈՍՈՒԹԵԱՆ

Մեծ. Մ. Էֆ. Էմինեան Մոսկուացի հայազգի գիտնականն մեծ խնամով աշխատած և մանրամասն խուզարկութեամբ վնասուած գտած և առանձինն մատենի մը մէջ ամփոփելով Գաղղիէի լեզուաւ տպագրած և Եւրոպայի ծանօթացուցած է՝ Արեւ-

ւելքի մէջ մեծ գիրք մը բռնող Հայ Ժողովրդեան ֆրիստոնէութենէ առաջ ունեցած վիճակը:

Այս մատենին Հայերէն թարգմանութիւնը Արմաշու վանայ տպարանէն կը նուիրուի մեր սիրելի ազգայնոց, որպէս զի տեղեկանան թէ հայկական հեթանոսութիւնը ի՞նչ վիճակ ունեցեր է, մեր նախնիք ժամանակին ի՞նչ տնտակ կրօնք պաշտեր են: Կը գտնուի Կ. Պօլիս Գալաֆեան գրատունը գին 4 զրշ:

ՄԵԾ ՇԱՀ

Գ Ո Ր Ծ Ա Վ Ճ Ա Ր

ՃԱՆԷԹԹՈՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ

Թիւ 16—Ղալաթիա Գօմէսիօն խան —16 Թիւ

Ճանէթթոյի վաճառատունը իւր գոհարեղէնի գործառնութիւններն վերջացնել որոշած ըլլալով, այժմ մեծ զեղծով մը ծախել սկսած է բոլոր իւր գոհարեղէն նիւթերն, որոնք 14 և 18 սյուռ ոսկւոյ վրայ մեծ և փոքր ժամացոյցներէ, այլ և այլ շղթայներէ, գինգ ապարանջան, զնդասեղ, պրօշ և այլ զարդու վերաբերեալ նիւթերէ կը բաղկանան, և որոց ամեն մէկուն վրայ իւր զեղծեալ գինը նշանակուած է:

Այցելուք տեսնելով պիտի համոզուին թէ իրօք մեծ և արտաքոյ կարգի զեղծ մ'եղած է գնոց վրայ, Օսմ. ոսկին 100 զրշ ի հաշուով:

Գործալճարն սկսած ըլլալով, մինչև 1876 յունիս 3/15 պիտի տեսէ:

ՎՈՒՔՈՒԱԹԸ

ՄԻԻՍԹՈՒՔԷԼ

ԵԱՆԻ

ԳԱԶԱՄԻԱ

1876

ՍԵՆԷԻ ԽՍԷՎԻՅԷԻ

ԲԷՊԻՍԷՅԷ ՄԱՆՍՈՒՍ

Սաթըլը հէր էրմէնի քիթապճը տիւրքեան լարընտա: Ֆիյ 2 շուրուշ:

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

1876

ԹՈՒԻՆ

ՅԵՐԵՄԻԱ ՔԱՀԱՆՅԷ ԽԱՍԳԻՒՂԻ

Պարունակութիւն (բաց ի բուն օրացոյցէ) պաշտօնական ցուցակ անուանց մկրտելի երախայից, ցուցակ շքանուանց կրկին սեռի, Աղգ. վարչութիւն, ցուցակ առաջնորդաց, վիճակագրութիւնք Տէրութեանց, նախարարք, հայ պաշտօնատարք Օսմ. կայսրութեան, ներկայացուցիչք օտար տէրութեանց, գահակալք, գահաժառանգք, նախարարք, բնա-

կիչք, զօրութիւնք, նաւատորմք, գանձային վիճակք գլխաւոր Տէրութանից, արժէք գրամոյց զանազան ազգաց:

Նաև պատկերք կրօնական Սրբազան Հայր և աշխարհական բարձրատիճան հայ պաշտօնէից ամանց:

Կը ծախուի ամեն գրաւաճառաց քով ի գին 3 զրշ:

ՄԻՆԱՍ ԶԵՐԱԶ

ԳՐԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ

ՏԱՂԵՐ, ՃՈՒՅՐ, ԱՌԱՆՆԵՐ, ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԳՐԱԴԱՏՈՒՄՆԵՐ, ԱՐԳՈՍԻ ԽՈՀԵՐԸ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԻՊ.

ՏԿԱՐԱՆԻՆ ԱՐԿԱՆ

Կաղանդի առթիւ նուէր ըլլալու ամենայարմար գիրք մ'է:

Կը ծախուի Սրբազան Պաղտատար աղայի խանութը: Գինն է 15 զրուշ:

ՄԵԼԱՆՕԺԷՆ

ԴԵՂԱԶՈՒՐ

ՃԵՐՄԱԿ ՄՍՁԵՐ ՆԵՐԿԵԼՈՒ

Այս գեղը, որ մէկ վայրկենի մէջ և ամեն գոյնով կը ներկէ՝ ճերմակ մաղերն ու մօրուքներն, առանց վընառելու մորթին և առանց անախորժ ու է հոտ մ'ունենալու, փորձուած յատկութիւն մ'ունենալով, կը գըտնուի Տէլլա Սուտայի, Զօպանեանի և Բիւշիւքեանի գեղարանները:

ԾՈՎԷՆ ԶԸ ԲՈՆՈՒԵԼՈՒ

ԴԵՂ

Բաղադրութիւն Լ. ՏԵՆԵԱ Դեղագործի

Ծովային ճանբորդաց համար անհրաժեշտ եղած սոյն հեղուկը, որ ամեն անգամ ծովէ բռնուելուն՝ մէկ խաֆէի դգալ մը սոյն դեղէն առնելով կրկին չափովը պարզ լրի մէջ խառնելով խմած առնել՝ մարդ վերըստին իւր հանգարտ ու առողջ վիկստանայ, կը գտնուի Լ. Տիւնեայի գեղարանը, Ղալաթիա Մեծ փողոց, թիւ 108. մէկ շիշը 2 ու կէս ֆրանք գնով:

ՊԱՏՄԱՆԻ ԼՐԱԳՐՈՑ

ԼՐԱԳՐԻ ամեն օր կը հրատարակուի, բաց 'ի կիրակի և Տօն օրերէ:

Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 200 զրուշ առանց փոսթայի ծախուց:

Բաժանորդագրութիւնք ամսագրելիէ սկսեալ կը նկատուի:

Խմբագրութեան ուղղեալ ու է հրութիւնը՝ հեղինակին բուն ստորագրութիւնը կրելու են, ոչ թէ հրատարակելու համար, այլ յերաշխաւորութիւն վստահութեան:

Զը հրատարակուած գրութիւնք ետ չը տրուիր:

ՏԵՐՈՐԷՆ-ԽՍՐԵՎԻՐ

ՆԻԿ. Մ. ԹԻԼԳԷՆՏՅԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ ԿԼԱՎԱՆԻ ԽՈՍ ԹԻՆ 5